

životnim zgodama. Sve je ovo pisac udesio prama svojoj izglednoj valjanosti i iskustvu tako, da bi doista onaj, koji bi u djelo stavio iznesene naputke bio srećan u življenju. Druga je knjižica djelo vrsnog odgojitelja T. Pesch-a. Njegov je posao namijenjen naučnijem muškrom svijetu. Pisac sa svojim djelom u dva dijela donosi pouke o vjerskoj naobrazbi i njenoj primjeni na obični život. Najnužnija dnevna pitanja auktor majstorski raspravlja tako, da upravo zanosi. Ovako zlatne dvije knjižice, pune ukusa i pouke, zaslužuju našu osobitu preporuku.

A. L. Gančević, O. F. M.

Ks. Vladyslaw Szczepáński
T. I.: *Bóg-człowiek w opisie ewangelistów*. Rzym. Papieski Instytut biblijny 1914. XL + 466 str. 14 frs.

Opet jedna edicija papinskog bibličkog instituta u Rimu, edicija najskuplja, upravo raskošna, edicija prva u slavenskom jeziku! Szczepáński je profesor bibličkog instituta, poznat sa svojih djela o sv. zemlji (W Arabii skalietej, Kraków 1907.; Nach Petra und zum Sinai, Innsbruck 1908.; Geographia Palaestinae antiquae, Romae 1912.) Svoju djelatnost okrunio je djelom „Bog-čovjek prema evanđelistima“ U tom djelu opisuju S. život Isusov i to ne svojim riječima, nego riječima evanđelista, a evanđelja prevodi ne iz Vulgate, kako se to obično čini, nego iz originalnog teksta grčkoga. Vulgata je istina prijevod star, od Crkve odobren, autentičan, officijelan, ali je ipak samo prijevod, nije sam original; a kad se radi o točnom i vjernom prijevodu na novi živi jezik, nema druge nego poći tragom sv. Jeronima i gledati original. Za prevodenje poslužio se S. najnovijim kritičkim grčkim izdanjima sv. Pisma N. Z. od Nestlea, Larfelda, Hetzenauera i Brandscheida.

S. pruža u svome djelu harmoničku sliku Isusovu iz sva četiri evanđelja. Od početka kršćanstva opaža se želja među kršćanima imati život Spasiteljev sastavljen harmonički prema svim četirima evanđelistima, o čemu svjedoči Diatessaron Tacijana Sirca iz 2. stoljeća, harmonija evanđelja Amontja iz

3. i sv. Augustina iz 5. stoljeća itd' diljem stoljeća.

S. uzima za podlogu i kronološki okvir svojoj harmoniji evanđelje sv. Ivana, u taj okvir stavlja događaje navedene kod sv. Luke i sv. Marka, a sve to nadopunjuje sv. Matejem. Dok van Bebbler, Belser i Fendt hoće javnu djelatnost Isusovu ograničiti na jednu godinu, a Zellinger, Didon, Le Camus, Weiss, Sanday, Pfäffisch, Prat i drugi na dvije godine, to uzima S. teoriju triju godina, koja je u samim evanđeljima, u tradiciji crkvenoj, a i u broju modernih zastupnika najviše osnovana.

Prijevod S. je vjeran, ali podnipošto ropski. Radi lakšega razumijevanja dodao je S. tekstu sv. Pisma po koju riječ, koja se u originalu doduše ne nalazi, ali je virtualno sadržana u tekstu. Te su dodane riječi i rečenice tiskane kurzivom, da se kao umeci odmah raspoznaju.

S. je dao Poljacima prijevod sv. Pisma u jeziku čistu, jasnu, plemenitu. Tako barem hvali prevodiočev jezik glasoviti stilist i govornik poljski nadbiskup lavovski Teodorowicz.

Prijevod sv. Pisma providio je S. kratkim naučnim komentarom, koji sadržava mnoštvo egzegetskih, dogmatičkih, filoloških, geografskih i arheoloških opazaka. Na koncu dodao je S. djelu kronološkička data iz života Isusova, te harmonički prijevod cijeloga života po glavama i recima pojedinih evanđelista.

Oprema djela je upravo raskošna, format velik, slova krasna, tekst iskičen umjetničkim inicijalima i vijetima, a nada sve spoljašnost djela rese 33 predivne slike velikog i pobožnog fiorentinca Fra Angelika.

Dr. K. Dočkal.

Dr. Jos. Tumpach a Dr. Ant. Podlaha: *Dějiny a bibliografie české katolické literatury náboženské*. Čast druhá. Praha 1913. Str. 481—960. Cena 10 K.

Neumorni pisci nastavljaju započeto djelo češke katoličke bibliografije. Dok je u 1. svesku (1912.) otradena bibliografija češkog bogoslovlja uopće, zatim bibliografija bibličkih nauka,

apologetike, filozofije, moralke, ascetike, pastoralke, pedagogike i kateketike, nastavlja se u ovom 2. svesku bibliografija homiletike, a onda se obrađuje bibliografija crkvenog prava, sociologije, patologije i hagiografije. Pisci uzimaju u obzir ne samo sve knjige pisane češkim jezikom, nego i članke u listovima i časopisima, i to od god. 1828. do danas. Metoda je kao i u 1. svesku. Djela se pisaca izbraju prema pojedinim strukama, a struke su razdijeljene stvarno prema glavnim svojim predmetima. Tako primjerice nižu se djela o crkvenom

pravu ovim redom: crkveno pravo uopće i njegova vrela, pravni odnošaji Crkve Kristove, primanje u Crkvu, stupanje u kler, papa i rimska kurija, biskupi i kaptoli, crkveni redovi i zadruge, crkveni sabori, sudačka i kaznena vlast Crkve, beneficia, crkveni porezi, patronatsko pravo itd.

Djelo je plod velikog truda, a služiti će na čast češkomu narodu. Izaći će još jedan svezak, gdje će biti obrađena crkvena povijest, liturgika, arheologija, muzika, enciklopedija i publicistika uz biografije i registre.

Dr. K. Dočkal.

Pregled časopisâ.

Vrhbosna. Katoličkoj prosvjeti. Sarajevo 1914. God. XXVIII. Br. 20—23. Izdaje Kaptol Vrhbosanski. Uređuje: Dr. Antun Buljan. — Članci: Socijalna demokracija i slobodno zidarstvo. — Ante Messner: Sitne uspomene sa Balkana. — Del Piano-Tomasić: Iznad zvijezda. — Dr. Fran Binički: Religija nacionalizma. — Dr. Ivan Sarić: Knez-biskup Dr. Mihael Napotnik. K njegovom 25 god. biskupskom jubileju. — Ivan Jablanović: Naš car — naše gore list. — Dr. Josip Walter: Katolički svećenik. — Okružnica pape Benedikta XV. — Vjesnik. Prosvjeta.

Kršćanska škola. Pedagoški i didaktički list. Glasilo hrvatskog katoličkog katehetskog društva. Zagreb, God. XVIII. Broj 9 i 10. — Članci: Ratna pedagogija. — Ferdo Heffler: Povjest i razvoj katehitične metodike s posebnim obzirom na bečku struju. (Predavanje na VI. hrv.-slav. pedag.

kateh. tečaju u Pazinu 15.VII. 1914.). — Sveta misa. Tumačenje najmanjima između malenih. — Dr. Dinko Gudek: Biblijski udžbenici za niže pučke škole. (Rasprava na VI. hrv.-slav. pedag. kateh. tečaju u Pazinu). — Književni pregled. — Vjesnik.

Vjesnik hrvat. arheološkoga društva. Organ arheološ. odjela narodnoga muzeja u Zagrebu i zemaljskoga povjerenstva za očuvanje umjetnih i historijskih spomenika u kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji. Nove serije sveska XIII. 1913. i 1914. Urednik: Dr. Josip Brunšmid. Zagreb. Tisak kr. zemaljske tiskare 1914. — Dr. Ferdo pl. Šišić: Genealoški prilozi o hrvatskoj narodnoj dinastiji. — Đ. Szabo: Orahovičke gradine. — Isti: Spomenici kotarâ Krapina i Zlatar. — Dr. Josip Brunšmid: Antikni figuralni bronsani predmeti u hrv. nar. muzeju u Zagrebu. — Isti: Nekoliko našašća novaca na skupu u Hr-